

1R-3R ESO · EMC · UNITAT 1

Emprendre és més que muntar una empresa

Què és emprendre, les seves dimensions, els trets de qui emprèn i les empreses sense assalariats

1

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

- Explicar què vol dir emprendre i per què no és el mateix que muntar una empresa.
- Distingir les dimensions de l'emprenedoria (personal, social i productiva) i posar-hi exemples.
- Reconèixer els trets d'una persona emprenedora i separar-los dels mites més repetits.
- Calcular percentatges senzills d'empreses amb assalariats i sense, i comparar Catalunya amb Espanya.
- Valorar trajectòries de persones que emprenen a prop teu, sense fixar-te només en les que van sortir bé.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És setembre a 3r B de l'Institut Ribera Nord de Valldelana. La professora Inés Varela ha dit que aquest curs l'optativa va d'aprendre a posar idees en marxa, i no ha donat més pistes. En Joel creu que emprendre és obrir una empresa i fer-se ric. La Salma pregunta si compta la veïna que va organitzar la recollida de roba del barri. La Inés no respon: reparteix targetes de cartolina amb una sola pregunta escrita.

❓ **Pensa en algú del teu barri o de la teva família que hagi començat alguna cosa (un negoci, un club, una recollida de roba). Què va fer primer?**

❓ **Cal ser ric per emprendre? I cal tenir una empresa?**

❓ **Es neix amb «esperit emprenedor» o s'aprèn? Dona'n una raó.**

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **1.1** Què és emprendre
- **1.2** Les dimensions de l'emprenedoria
- **1.3** Trets de qui emprèn
- **1.4** Gent que emprèn a prop
- **1.5** Per què t'importa

Una idea més una acció

Idea

Una idea que es queda al cap encara no és emprendre.

Acció

Posar-la en marxa, adaptada al teu cas.

Valor

Millorar la vida d'algú; no sempre es mesura en euros.

Pregunta

«A qui li serveix això?»

CLAVE

Emprendre és tenir una idea i **posar-la en marxa per crear valor**.

Cinc terrenys per emprendre

Empresa

Vendre un producte o un servei.

Social

Resoldre un problema d'altres persones.

Cultural

Música, teatre, lectura.

Pròpia vida

Aprendre alguna cosa o canviar un hàbit.

Intraemprenedoria

Prendre la iniciativa dins d'una organització.

CLAVE

Es pot emprendre **sense muntar cap empresa**.

Emprenedor o empresari

Emprenedor

- Pren la iniciativa de començar alguna cosa
- Tingui o no tingui empresa
- Exemple: qui organitza una recollida de roba

VS

Empresari

- És titular d'una activitat empresarial
- Pot haver heretat el negoci
- Pot portar-lo sense canviar-hi res

CLAVE

Una persona pot ser **les dues coses, només una o cap**.

Tres dimensions de l'emprenedoria

Personal

Canvies tu: aprens i guanyes confiança.

Social

Canvia el teu entorn: es resol un problema.

Productiva

S'aporten béns o serveis i, de vegades, ocupació.

CLAVE

Un mercat de segona mà té **les tres dimensions**.

Tres persones, tres maneres

La Lola, en Samir i la Carmen

Una botiga de roba de segona mà a Reus, un banc d'aliments a Manresa i una millora de l'envasat en una conservera de l'Escala.

1. **Què fa cadascú.** La Lola ven; en Samir reparteix menjar sense cobrar; la Carmen proposa una millora.

2. **Trets.** La iniciativa surt 3 vegades; la perseverança, l'empatia i la creativitat, 1 vegada cadascuna.

3. **Qui és empresària.** Només la Lola: en Samir i la Carmen emprenen sense dirigir una empresa.

✔️ **Iniciativa en 3 de 3 casos i 1 empresària entre 3 persones que emprenen. Amb tres casos no es pot dir quin tret és el més freqüent.**

Sis trets que s'entrenen

✋ Iniciativa
Començar sense esperar que t'ho manin.

🎨 Creativitat
Veure una manera diferent de fer alguna cosa.

💪 Autoconfiança
Creure que pots, sense ignorar els teus límits.

🫶 Empatia
Entendre què necessiten els altres.

🔁 Perseverança
Continuar quan costa.

🌤️ Resiliència
Refer-te d'un cop i aprendre'n.

CLAVE

Els mites del **geni solitari** i de **«es neix emprenedor»** no són certs: els trets es practiquen.

El biaix de supervivència

El que veiem

- Els projectes que han sortit bé
- Plafons d'èxits al passadís
- «Amb ganes s'aconsegueix tot»

VS

El que no veiem

- Els intents que es van tancar
- L'ajuda, el moment i la sort
- El que va fallar abans

CLAVE

Davant d'una història, pregunta: **què va fallar abans? Amb quina ajuda va comptar? Què hauria passat en un altre moment?**

1.5 · DADA · INE

Empreses sense assalariats

Percentatge d'empreses sense persones assalariades, 1 de gener de 2025.

Font: INE, Directori Central d'Empreses, 1 de gener de 2025 (consulta: 11/2026).

CLAVE

La diferència entre Catalunya i Espanya és d'**1,6 punts percentuals**, no d'un augment de l'1,6 %.

REPASO

Idees clau

- **Què és emprendre.** Una idea més una acció, crear valor per a algú, empresa, social, cultural i pròpia vida, intraemprenedoria: dins d'una organització.
- **Dimensions.** Personal, social i productiva, empreses mercantils, cooperatives i associacions, emprenedoria social, projecte públic.
- **Trets.** Iniciativa i creativitat, autoconfiança i empatia, perseverança i resiliència, quatre mites.
- **A prop teu.** Casos de pobles de Catalunya, biaix de supervivència, empreses sense assalariats, microempreses.
- **Per què t'importa.** Actitud emprenedora, mirar a prop i començar, aprendre del que surt malament, el nostre primer projecte.

PER ACABAR

Per pensar

1 En Joel creia que emprendre era «muntar una empresa i fer-te ric». Després de veure la targeta del menjador que va tancar, què li diries?

2 A qui del teu entorn entrevistaries per al teu retrat i què li preguntaries sobre el que li va sortir malament?

3 Si més de la meitat de les empreses no té assalariats, què creus que no ens explica aquesta dada?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**